

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

з науково-педагогічної практики магістранта

(ППП)

за спеціальністю:

(шифр, спеціальність)

місце проходження практики

термін практики з _____ по _____ 2012 р.

методист практики

Суми
Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка
2012

УДК 378.147.88(075.8)

ББК 74.580.43я73

P58

Друкується згідно з рішенням редакційно-видавничої ради
Сумського державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка

Укладачі:

М. П. Кононенко – к.п.н., доцент кафедри педагогіки;

О. В. Листопад – к.п.н., доцент кафедри педагогіки;

А. А. Сбруєва – д.п.н., професор, завідувач кафедри педагогіки;

Т. Б. Тарасова – к.психол.н., доцент, завідувач кафедри психології

Рецензенти:

О. Г. Козлова – к.п.н., професор, завідувач кафедри педагогіки вищої школи та педагогічного менеджменту;

М. О. Лазарєв – к.п.н., професор, завідувач кафедри педагогічної творчості та освітніх технологій

P58 Робочий зошит з науково-педагогічної практики магістранта :
методичні рекомендації / [уклад. : М. П. Кононенко, О. В. Листопад,
А. А. Сбруєва, Т. Б. Тарасова]. – Суми : Вид-во СумДПУ
ім. А. С. Макаренка, 2012. – 28 с.

У робочому зошиті сформульовано завдання педагогічної практики, визначено напрямки діяльності студентів-магістрантів, подано рекомендації щодо їх виконання.

У змісті та структурі робочого зошита запрограмовано цілеспрямовану, раціональну організацію роботи студентів-магістрантів у період практики.

Призначено для студентів-магістрантів педагогічних університетів та викладачів ВНЗ.

УДК 378.147.88(075.8)

ББК 74.580.43я73

ЗМІСТ

1. Мета і завдання педагогічної практики магістрантів	4
2. Звітна документація магістранта-практиканта.....	5
3. Соціально-педагогічний паспорт студентської академічної групи	7
4. Журнал оцінювання знань студентів на заняттях магістранта.....	8
5. Розклад занять у студентській академічній групі	9
6. Індивідуальний план роботи магістранта	10
7. Календарний графік проведення та відвідування навчальних занять та виховних заходів.....	11
8. Навчально-виховний процес у ВНЗ III–IV рівнів акредитації: управлінський аспект	12
9. Самоаналіз навчально-виховної роботи магістранта	14
10. Схема аналізу лекції.....	18
11. Схема аналізу практичного (семінарського) заняття	19
12. Схема аналізу виховного заходу.....	20
13. Науково-дослідна робота магістранта (за період практики)	22
14. Самодіагностика професійної підготовленості викладача-початківця до педагогічної діяльності у вищій школі	23
15. Есе на тему «Моя перша практика у ВНЗ».....	26
16. Атестаційний лист	27

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ МАГІСТРАНТІВ

Педагогічна практика магістрантів є невід'ємним компонентом організації навчально-виховного процесу і професійної підготовки спеціалістів високої кваліфікації у вищому навчальному закладі.

Мета науково-педагогічної практики магістрантів полягає у практичній підготовці та перевірці їхньої готовності до творчого виконання професійних обов'язків викладача у вищих навчальних закладах.

Аналіз цілей педагогічної практики бакалаврів та магістрантів дозволив виявити їх специфіку. Якщо педагогічна практика бакалаврів спрямована на формування у студентів уявлення про зміст та особливості діяльності вчителя-предметника, класного керівника на завершенні вузівського етапу їхньої професійної підготовки до практичної діяльності у загальноосвітніх школах різного типу, то педагогічна практика магістрантів спрямована на формування готовності педагога-дослідника до науково-педагогічної діяльності в умовах вищого навчального закладу.

Пріоритетним завданням педагогічної практики магістрантів є поглиблення і закріплення теоретичних знань з метою їх всебічного застосування в процесі педагогічної діяльності. Завданнями педагогічної практики також є:

- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи у вищому навчальному закладі;
- формування у майбутніх викладачів умінь і навичок організації та самостійного здійснення навчально-виховної роботи зі студентами;
- ознайомлення магістрантів з основними формами та методами викладання і виховання у вищому навчальному закладі, з передовим педагогічним досвідом викладачів ВНЗ і можливостями його практичного застосування;
- набуття професійних і особистісних рис, притаманних викладачу вітчизняної сучасної вищої школи;
- збагачення і поглиблення теоретичних знань магістрантів на основі їх застосування у конкретних навчально-виховних ситуаціях;
- виховання у магістрантів творчого, дослідницького підходу до педагогічної, наукової і виховної діяльності;

- формування потреб у самоосвіті, самовихованні та підвищенні кваліфікації.

Науково-педагогічна практика відкриває магістранту можливість апробації теоретичних надбань, результатів експериментальної роботи у навчально-виховному процесі у вищих начальних закладах.

2. ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ МАГІСТРАНТА-ПРАКТИКАНТА

Звітну документацію про виконання програми педагогічної практики магістрантів складають:

1. Робочий зошит, у якому відображено:
 - склад академічної групи, за якою закріплений магістрант (тут же фіксується поточна успішність студентів на проведених заняттях);
 - індивідуальний план роботи, який розробляє магістрант на період практики (підписаний керівником практики);
 - календарний графік проведення навчальних занять, відвідування занять інших магістрів;
 - розклад навчальних занять в академічній групі, за якою закріплений магістрант-практикант;
 - самоаналіз проведених навчальних занять, виховного заходу в академічній групі університету;
 - аналіз відвідуваних занять, які проведені іншими магістрантами;
 - самоаналіз виховного заходу, який проведений в академічній групі;
 - звіти з кожного виду діяльності (навчальної, організаційно-методичної, науково-дослідної, виховної);
 - загальний звіт про хід та результати педагогічної практики.
- у робочому зошиті має бути відображено виконання практикантом основних розділів плану індивідуальної роботи, практичних завдань кожного змістового блоку практики. Записи мають відрізнятися аналітичністю, критичністю, бути логічними, завершуватись формулюванням висновків. Їх слід здійснювати систематично, користуючись методичними порадами.

2. Розробка протоколу засідання методичної ради факультету, кафедри (за вибором магістранта) (здається методисту випускаючої кафедри).

3. Розробка розгорнутого плану-конспекту проведеної лекції (здається методисту випускаючої кафедри).

4. Розробка розгорнутого плану-конспекту семінарського (практичного) заняття (здається методисту випускаючої кафедри).

5. Папка з результатами індивідуальної науково-дослідної роботи (здається методисту випускаючої кафедри, повертається магістранту).

6. Розробка виховного залікового заходу в академічній групі з самоаналізом підготовки та проведення (здається методисту кафедри педагогіки).

7. Психологічна характеристика навчально-професійної діяльності студентів академічної групи (здається методисту кафедри загальної психології)

8. Атестаційний лист з виставленими оцінками і підписами відповідальних за організацію і проведення різних форм педагогічної практики.

3. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПАСПОРТ СТУДЕНТСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ № _____

[illegible]

Примітка. Відомості про соціально-економічні умови сім'ї та індивідуальні особливості студента уточнюються та доповнюються упродовж терміну практики.

4. ЖУРНАЛ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ СТУДЕНТА-МАГІСТРАНТА

Таблиця 1

№ п/п	Прізвище студента	Оцінки у балах					
		1	2	3	4	5	6
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							

Примітка. У таблиці 2 вказати тему заняття та дату його проведення.

Таблиця 2

№	Предмет	Тема заняття	Дата проведення
1			
2			
3			
4			
5			
6			

**5. РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ У СТУДЕНТСЬКІЙ
АКАДЕМІЧНІЙ ГРУПІ № _____**

№ пари	I	II	III	IV	V	VI
час проведення						
ауд.						
дні						
понеділок						
вівторок						
середа						
четвер						
п'ятниця						
субота						

Розклад дзвінків

№	початок	кінець	перерва
I пара	8.00	9.20	10 хв.
II пара	9.30	10.50	10 хв.
III пара	11.00	12.20	30 хв.
IV пара	12.50	14.10	10 хв.
V пара	14.20	15.40	10 хв.
VI пара	15.50	17.10	

6. ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН РОБОТИ МАГІСТРАНТА

на термін педагогічної практики

(складається відповідно до програми практики)

Затверджую

керівник практики

дата

[illegible]

7. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОВЕДЕННЯ ТА ВІДВІДУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ ТА ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ

Затверджую

керівник практики

№ п/п	Тема заняття та форма проведення	Відвідування або проведення	Дата, № пари	Факультет, група	Корпус, аудиторія

8. НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС У ВНЗ (III–IV РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ): УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Мета: Ознайомитися з актуальними проблемами управління у вищій школі
Попередньо опрацювати теоретичний матеріал з даної проблеми (Див. Є.М. Хриков
Управління навчальним закладом / Хриков Є.М. – К.: Знання, 2006. – 365 с.)

1. Суб'єкти вертикалі управління у вищому навчальному закладі
2. Які фактори забезпечують професіоналізм в управлінні кафедрою, факультетом?
3. Які якості повинен мати сучасний зав. кафедри, декан факультету? Які фактори сприяють формуванню індивідуального стилю управління колективом?
4. Ключові сфери діяльності керівника кафедри, факультету:
5. Які критерії підбору викладачів кафедри? В чому суть конкурсної системи набору викладачів? Які документи при прийомі на роботи зобов'язаний пред'явити педагогічний працівник адміністрації вищого навчального закладу?
6. Які шляхи й форми підвищення кваліфікації викладачів кафедри?

7. Як здійснюється оплата праці викладача ВНЗ? Які документи регламентують розмір заробітної плати викладачів й навчально-допоміжного персоналу? Як визначаються надбавки за вчений ступінь й вчене звання викладача? Яка мета може бути досягнута керівником при використанні ефективних економічних методів?

8. Структура студентського самоврядування; завдання його діяльності.

9. Як забезпечується співпраця студентського самоврядування з різними структурними підрозділами університету?

10. Які заклади (держустанови) залучені до співпраці з питань організації виховного процесу на факультеті?

9. САМОАНАЛІЗ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ МАГІСТРАНТА

[illegible]

[illegible]

[illegible]

10. СХЕМА АНАЛІЗУ ЛЕКЦІЇ

(див. «Програма науково-педагогічної практики магістрантів у вищих навчальних закладах. Карта оцінювання лекції»)

Дисципліна _____
Факультет, курс _____
Викладач (магістрант) _____
Тема лекції _____

№ п/п	Критерії оцінювання
1.	Зміст лекції
2.	Методика викладання
3.	Педагогічна майстерність викладача
4.	Висновки

11. СХЕМА АНАЛІЗУ ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ)

(див. «Програма науково-педагогічної практики магістрантів у вищих
навчальних закладах»).

Карта оцінювання практичних (семінарських) занять

Дисципліна _____
Факультет, група _____
Прізвище викладача (магістранта) _____
Тема заняття _____

№	Критерії оцінювання
1.	Змістовність практичного заняття
2.	Структура практичного заняття
3.	Методичний рівень
4.	Професійна спрямованість
5.	Майстерність викладача
6.	Висновки

12. СХЕМА АНАЛІЗУ ВИХОВНОГО ЗАХОДУ

1. Тема виховного заходу? Хто проводив?
2. Мотивація вибору теми виховного заходу.
3. Які завдання були поставлені при плануванні заходу?
4. Які види підготовчої роботи були проведені і в якій послідовності?
5. Які методи, засоби, прийоми використовував магістрант для активізації участі студентів у процесі підготовки заходу? Чи враховувалися індивідуально-психологічні особливості студентів при розподілі доручень? Яка роль магістранта у підготовці заходу?
6. Як організований був початок заходу? В якій мірі відобразилась підготовча робота у змісті та характері проведення заходу?

7. Як проявили себе учасники заходу? Чи всі були зацікавлені його змістом і ходом проведення? Що найбільше викликало інтерес студентів і активізувало їх участь в обговоренні теми (проблеми)?
8. Які почуття викликав цей захід у студентів? В яких емоційних реакціях це виявилось?
9. Чи відповідає зміст формі проведення заходу (бесіда, диспут, конференція, усний журнал, КВК та ін.) професійним інтересам студентів?
10. Чи брали участь студенти у підведенні підсумків заходу?
11. Чи досягнув магістрант поставленої мети? У чому полягає цінність заходу в зв'язку з загальною метою виховання студентів у сучасному ВНЗ?
12. Що знизило або підсилило виховний потенціал заходу при його підготовці та проведенні?
13. Висловіть свої побажання відносно змісту і форми організації подібних виховних заходів у ВНЗ.

13. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА МАГІСТРАНТА (ЗА ПЕРІОД ПРАКТИКИ)

Тема дослідження _____

Об'єкт дослідження _____

Предмет дослідження _____

Мета та завдання дослідження _____

Стислий зміст методики _____

Результати дослідження _____

Загальні висновки щодо одержаних результатів _____

14. САМОДІАГНОСТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTI ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Зміст підготовки	Показники оцінки підготовленості викладача	Бали 0, 1, 2, 3
Науково-теоретична підготовка		
1. Знання теоретичних основ науки предмета, що викладається	1. Орієнтація в цілях і задачах науки. 2. Володіння основними закономірностями науки. 3. Оперування науковою термінологією. 4. Орієнтація у відборі змісту навчання на основі наукових даних, фактів, понять. 5. Розуміння логіки науки.	
2. Знання методів науки предмета що викладається.	1. Орієнтація в різноманітності методів наукового пізнання. 2. Розуміння сутності методів що використовуються в науці. 3. Уявлення про можливість використання методів науки в процесі викладання предмету.	
3. Знання історії розвитку науки і сучасних її досягнень	1. Орієнтація в історії наукових відкриттів. 2. Розуміння необхідності її використання у процесі викладання предмету. 3. Володіння знаннями про сучасні досягнення науки і практики. 4. Уявлення про роль і місце використання цих знань у навчанні.	
Методична підготовка		
1. Знання змісту освіти студентів з навчального предмету	1. Уявлення про роль навчального предмету в системі навчання, виховання і розвитку студентів. Розуміння цілей і задач навчання студентів з навчального предмету. 3. Орієнтація в навчальних планах і програмах викладання навчального предмету. 4. Обчислення провідних знань, вмінь і навичок, які необхідно сформувати у студентів в процесі викладання навчального предмету.	
2. Знання методів і прийомів навчання учнів з навчального предмету.	1. Розуміння адекватності методів і прийомів навчання цілям і змісту навчання з навчального предмету. 2. Орієнтація в різноманітності і цільовій спрямованості різних методів і прийомів навчання студентів. 3. Розуміння сутності різних методів навчання студентів і специфіки їх використання в процесі викладання навчального матеріалу. 4. Орієнтація в нових методах і прийомах навчання, в нових підходах до використання традиційних методів навчання.	

3. Знання форм організації навчання студентів навчальному предмету.	1. Розуміння взаємного зв'язку змісту, форм і методів навчання студентів навчальному предмету. 2. Орієнтація в різноманітності і специфіці різноманітних форм організації навчання студентів навчальному предмету. 3. Орієнтація в нових формах організації навчання студентів навчальному предмету, їх сутності і умовах успішного використання у викладанні.	
4. Знання засобів навчання студентів навчальному предмету.	1. Орієнтація в різноманітності, специфіці і умовах використання різних засобів навчання студентів навчальному предмету. 2. Розуміння ролі і функцій засобів навчання в активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів і розвитку їх інтересу до навчального предмету, у вирішенні інших педагогічних задач.	
Психолого-педагогічна підготовка		
1. Знання психологічних особливостей учнів.	1. Орієнтація в психологічних особливостях студентів і необхідності їх обліку при відборі змісту, форм і методів навчання. 2. Розуміння ролі психодіагностики в розвитку студентів. 3. Орієнтація в методах діагностики оцінки розвитку.	
2. Знання психологічних закономірностей навчання, виховання і розвитку.	1. Розуміння закономірностей пізнання. 2. Орієнтація в компонентах вчення, їх сутності і логічного взаємозв'язку. 3. Розуміння психологічних основ навчання, виховання і розвитку особистості студентів різних вікових груп.	
3. Знання теоретичних основ педагогіки.	1. Розуміння цілей і задач педагогічних взаємодій зі студентами у процесі їх навчання, виховання і розвитку. 2. Орієнтація в методах педагогічної діагностики рівня навченості і виховання студентів. 3. Уявлення про психологію уроків і характеристика занять різного типу. 4. Орієнтація в класифікації методів навчання і характеристика кожного з них.	
4. Знання педагогічних технологій.	1. Розуміння необхідності управління пізнавальною діяльністю студентів і місця викладача в цьому процесі. 2. Володіння прийомами планування і організації особистої праці студентів. 3. Орієнтація в змісті контрольної-аналітичної діяльності викладача у процесі професійного навчання студентів. 4. Володіння прийомами педагогічної техніки.	

Обробка результатів:

К – загальна професійна підготовка;

К1 – науково-теоретична підготовка;

K2 – науково-методична підготовка;

КЗ – психолого-педагогічна підготовка;

S – сума балів.

$$K1 = S : (12 * 3); \quad K2 = S : (13 * 3); \quad K3 = S : (14 * 3);$$

$$K = (K1+K2+K3) : 3$$

Оптимальний рівень – до 0,8 балів;

Допустимий рівень – до 0,6 балів;

Критичний рівень – до 0,3 балів.

Визначте свій резерв і удосконалюйтесь.

Мені необхідно:

This image shows a full page of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

15. ЕСЕ НА ТЕМУ «МОЯ ПЕРША ПРАКТИКА У ВНЗ»

Шановний молодий колего! Ваша перша асистентська практика позаду. Нам би дуже хотілося знати Ваші думки та враження. Що Вам сподобалось у роботі зі студентами? Що Вас найбільше вразило? Що найбільше запам'яталось? Чи підтвердилась Ваша думка щодо власного професійного вибору? Що Ви хотіли б змінити в організації практики?

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for writing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

16. АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Науково-педагогічної практики магістранта

_____ (ПП)

за спеціальністю: _____

_____ (місце проходження практики)

термін практики з: _____ по _____ 2012 р.

Навчальна дисципліна Форма заняття	Дата відвідування або проведення занять	Прізвище викладача (магістранта), який проводив заняття	Оцінка. Підпис викладача
Звітна документація з науково-педагогічної практики			
Змістовність зошита			
Розробка виховного заходу			
Загальна оцінка			

Навчальне видання

Укладачі: **Кононенко Марія Петрівна**
Листопад Олена Валеріївна
Сбруєва Аліна Анатоліївна
Тарасова Тетяна Борисівна

**РОБОЧИЙ ЗОШИТ З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ
ПРАКТИКИ МАГІСТРАНТА**

Методичні рекомендації

Суми : Вид-во СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2012 р.
Свідоцтво ДК № 231 від 02.11.2000 р.

Відповідальний за випуск: ***А.А. Сбруєва***
Комп'ютерна верстка: ***І.Є. Трифонова***

Здано в набір 19.12.11. Підписано до друку 16.01.12.
Формат 60х84/16. Гарн. Times. Друк ризогр. Папір офсет.
Умовн. друк. арк. 1,6. Обл. вид. арк. 1,8. Тираж 100 прим. Вид № 7.

Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка
40002, м. Суми, Роменська, 87

Виготовлено у видавництві СумДПУ ім. А. С. Макаренка